

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tal-31 ta' Lulju, 2008

Appell Kriminali Numru. 386/2007

**Il-Pulizija
(Spt. A. Gafa')
Vs**

Charlo' Farrugia

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli :

1. fit-3 ta' Gunju, 2006 u fi zminijiet ta' qabel, fil-Hamrun u f'postijiet ohra f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi w li gew maghmulin b'rizoluzzjoni wahda, b'mezzi kontra l-ligi, jew billi ghamel uzu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi nqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi wera haga b'ohra sabiex gieghel titwemmen l-ezistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' hila,

setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti immaginari, jew sabiex tqanqal tama jew biza dwar xi grajja kimerika, ghamel qliegħ ta' aktar minn LM1000 bi hsara ta' Nazzareno Falzon.

2. fl-istess cirkostanzi, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi w li gew maghmulin b'rizoluzzjoni wahda, ghamel falsifikazzjoni f'att awtentiku w pubbliku jew fi skrittura kummercjali, jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem, billi holoq pattijiet, disposizzjonijiet, obbligi foloz jew helsien falz minn obbligi, jew billi dahhal dawn il-pattijiet, disposizzjonijiet, obbligi jew helsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi zied jew biddel klawnsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawk l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw.

3. fl-istess cirkostanzi, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi w li gew maghmulin b'rizoluzzjoni wahda, xjentement ghamel uzu mill-istess skrittura jew skritturi foloz.

4. fl-istess cirkostanzi, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi w li gew maghmulin b'rizoluzzjoni wahda, approprija ruhu billi dawwar bi profit ghalih jew ghal persuna ohra, mis-somma ta' aktar minn LM1000, minn vettura numru TFA 317 u minn vettura numru FBM515 li gew fdati jew ikkunsinnati lilu taht titolu illi jgib l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnhom specifikat minhabba l-kariga jew servizz tieghu, jew minhabba depozitu necessarju, ghad-detriment ta' Nazzareno Falzon.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-18 t'Ottubru, 2007, li biha, wara li rat l-artikoli 18, 183, 184, 293, 294, 308, 309 u 310 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ma sabitx lill-appellat hati tal-imputazzjonijiet kollha hekk kif dedotti kontrih u ghaldaqstant illiberatu minnhom.

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fit-8 ta' Novembru, 2007, li bih talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata fis-sens illi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn sabet lill-appellat mhux hati

ta' l-ewwel, it-tieni w it-tielet imputazzjonijiet migjuba kontrih, u tirrevokaha f'dik il-parti fejn illiberat lill-appellat mir-raba' imputazzjoni w minflok issibu hati tar-raba' imputazzjoni w tinfliggi l-piena skond il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant Avukat Generali huma, fil-qosor, is-segwenti w cioe' :- li l-Ewwel Qorti qatt ma setghet tillibera lill-appellat mir-raba' imputazzjoni stante li l-elementi kollha rikjesti mill-ligi dwar id-delitt kontemplat fl-art. 293 tal-Kodici Kriminali, kif aggravat bl-artikolu 18 u 294 jissussistu. Il-karozza Mazda kienet fdata lill-appellat u din hu partatha ma vettura ohra li mbaghad, a sua volta, regghet giet impartha mill-appellat mat-tielet vettura. L-appellat ma kellux awtorizzazzjoni biex jaghmel dan minn Nazzareno Falzon. It-tieni element tad-*dolo* jirrizulta ukoll tant li zamm is-somma ta' LM300 meta partat il-karozza l-ewwel darba w rega' ghamel l-istess bil-LM200 li rceva meta partat it-tieni karozza. Jirrizulta t-tielet element kontemplat fl-artikolu 294 ta' s-"*servizz tieghu*",ghax l-appellat kien assumat r-rwol ta' badanti ta' Nazzareno Falzon li dak iz-zmien ma kellu lill-hadd min jiehu hsiebu. Ghalhekk l-appellat kellu jinstab hati tar-raba' imputazzjoni.

Rat il-verbal tal-10 t' April, 2008, li bih il-*parte civile* Nazzareno Falzon iddikjara li kien qed jaccetta l-offerta li saritlu seduta stante ta' LM2500, ekwivalenti ghall-Ewro 5825 pagabbli fi tlitt rati mensili, l-ewwel pagament ta' Lm1000 mhux aktar tard mill-10 ta' Mejju, 2008, it-tieni ta' LM1000 mhux aktar tard mill-10 ta' Gunju, 2008, u t-tielet pagament ta' LM500 mhux aktar tard mill-10 ta' Lulju, 2008 u li bih Dr. Nadine Sant ghall-prosekuzzjoni rimettiet ruha dwar dan l-arrangament bejn l-appellant u l-*parte civile* .

Rat ir-ricevuti tal-ewwel u tat-tieni pagamenti esebiti minn Dr. Veronique Dalli ghall-appellant fl-udjenzi tal-15 ta' Mejju, 2008 u tat-12 ta' Gunju, 2008, rispettivament.

Rat id-depozizzjoni tal-*parte civile* Nazzareno Falzon moghtija fl-udjenza tat-12 ta' Gunju, 2008, fejn iddikjara bil-gurament li, jekk jidhol it-tielet pagamento, hu ma jinsistix ghall-piena karcerarja f' dan l-kaz u li, ghal dak li jirrigwarda lilu, jahfer lill-appellant.

Rat il-verbal tal-istess data li bih Dr. Anthony Barbara ghall-prosekuzzjoni, in vista ta' din id-depozizzjoni, rimetta ruhu dwar il-piena.

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghas-seduta tal-lum.

Rat in-nota tal-appellat tal-bierah 30 ta' Lulju, 2008 li biha esebixxa kopja ta' cedola u ricevuta relattiva sabiex juri lill-Qorti li huwa hallas dak kollu minnu pattwit a saldu.

Rat l-istess cedola u r-ricevuta tal-ispejjez.

Semghet ix-xhieda tal-parti leza Nazzareno Falzon fis-seduta tallum fejn dan iddikjara li l-appellat mhux veru li huwa hallas iz-zewg ammonti ta' elfejn lira li kellhom jithallsu f'Mejju u Gunju 2008 u li hu kien iffirma dawn ir-ricevuti ghax kien gie mhedded mill-appellat. Spjega wkoll illi meta kienu jmorru fl-ufficju tal-Avukat Dalli l-Hamrun, kienu jitolghu huh Joseph Falzon u l-appellat fuq umbaghad inizzlulu karta biex hu jiffirma isfel peress li ma setax jitla' t-tarag u hu kien jiffirmha.

Hu il-Parte Civile Joseph Falzon ikkorroborah billi xehed li huh qatt ma rcieva flus kontanti w ghalkemm kien jiffirma r-ricevuti hu ma thallasx l-ammonti li kienu gew miftehma u lill-avukatessa Veronique Dalli meta kienu jitolghu fuq hdejha fl-ufficju hu w l-appellat u jghidulha li l-hlas mensili kien sar dan ma kienx ikun minnu.

Ian Saviour Falzon li jigi n-neputi tal-parti leza wkoll xehed li kien akkumpanja lil zijuh u lil missieru darbtejn fl-ufficju

tal-Avukatessa Dalli fil-Hamrun u fiz-zewg okkazzjonijiet zijuh ma kien ircieva ebda flus minghand l-appellat.

Dottoressa Dalli xehedet li fil-fatt minkejja li hi kienet tiffirma l-ircevuti esebiti dan kienet taghmlu biss bhala xhud tal-firem u mhux ghax rat il-flus jghaddu minn id l-appellat ghal id il-parti leza. Fil-fatt flus jghaddu minn id ghal id hi qatt ma rat.

Semghet it-trattazzjoni;

Ikkonsidrat;

Illi minnkejja li din il-Qorti ghamlet minn kollox biex twassal ghall-kompozizzjoni sodisfacenti bejn l-appellat u l-parte civile bil-hlas ta' ammont li gie offrut mill-appellat u accettat mill-parte civile, u minkejja li nghatat l-impressjoni li l-appellat hallas l-ewwel zewg skadenzi ta' elf lira l-wahda kif gia fuq intqal, il-Qorti wara d-deposizzjonijiet fuq riprodotti illum ma hix konvinta lanqas sal-grad tal-probabbli li dawn iz-zewg pagamenti ta' elfejn lira li suppost kienu thallsu f'Mejju u Gunju, 2008 fil-fatt kienu thallsu. Inoltre jirrizulta bl-aktar mod car li l-ammont bilancjali ta' Lm500 li kellu jithallas sat-12 ta' Lulju, 2008 baqa' ma thallasx entro t-terminu pattwit u fil-fatt gie depozitat biss fil-Qorti l-bierah 30 ta' Lulju, 2008.

Ghalhekk jidher illi l-appellat ma mexiex mal-ftehim li kien intlaq fis-seduti precedenti u li kien il-bazi ghall-komposizzjoni tal-vertenza bejn l-appellat u l-parti leza. Fic-cirkostanzi ghalhekk ir-rinunzja tal-azzjoni kriminali kondizzjonata ma ghandha ebda effett u din il-Qorti trid issa tiddelibha w tiddeciedi l-mertu tal-appell.

Ikkonsidrat;

Illi l-appell tal-Avukat Generali jirrigwarda l-apprezzament tal-fatti li ghamlet l-Ewwel Qorti w li wassalha biex tiddeciedi li l-appellat ma kienx hati tar-raba' imputazzjoni wkoll.

Illi trattandosi ta' apprezzament tal-fatti, hu principju ormaj stabilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti (kemm fil-kaz ta' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif ukoll fil-kaz ta' appelli minn verdetti w sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-Ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzzjoni li dik il-Qorti setghet ragonevolment u legalment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet ghalha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-Ewwel Qorti, izda taghmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l-Ewwel Qorti kienetx ragjonevoli fil-konkluzzjoni taghha. Jekk izda din il-Qorti tasal ghall-konkluzzjoni li l-Ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet ghalha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura mpellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni w konkluzzjoni (ara f'dan is-sens *"inter alia"* l-Appell Kriminali : **"Il-Pulizija vs. Raymond Psaila et."** [12.5.94; **"Ir-Republika ta' Malta vs. George Azzopardi"** [14.2.1989]; **"Il-Pulizija vs. Carmel sive Chalmer Pace"** [31.5.1991]; **"Il-Pulizija vs. Anthony Zammit"** [31.5.1991] u ohrajn .) Dan s' intendi, kif gie ukoll ripetutament deciz, japplika ugwalment ghall-appelli ntavolati mill-hati kif ukoll mill-Avukat Generali.

Fil-kaz in ezami l-motivazzjoni effimera ghall-liberazzjoni li semmiet l-Ewwel Qorti fis-sentenza appellata kienet testwalment is-segwenti :-

"L-unika referenza ghal xi kommissjoni ta' reat, ironikament, tinsab fl-istqarrija, lejn l-ahhjar parti taghha, fejn l-imputat iddikjara li lest irodd lura l-prezz ta' LM9000.00 (disat elef lira maltin) fuq il-biegh tal-vettura, u dan ghar-rigward tar-raba' imputazzjoni, izda ma giet prodotta ebda prova ta' trasferiment jew biegh ta' vettura li kienet proprjeta' tal-vittma (Sic!)."

Bir-rispett kollu, din il-Qorti ma taqbel xejn ma din il-motivazzjoni w thoss li hija manifestament zbaljata. Ma hemm xejn ironiku filli l-appellat, li hu konxju li appropria ghalih il-proventi jew parti minnu tal-biegh ta' fond tal-parti leza w tat-tpartit tal-vetturi sussegwenti, li joffri li jregga

lura l-ammont ta' LM9000 li kien parti mil-korrispettiv tal-biegh ta' fond li pero' ma thallasx fi flus kontanti imma billi l-parti leza suppost li akkwista karozza Mazda. Din il-Mazda pero' qatt ma giet registrata f' isem il-parti leza kif jammetti l-istess appellat (li kien ha hsieb it-transazzjoni mill-bidu sal-ahhar anki minnhabba d-dizabilita' fizka tal-parti leza) imma fuq missier l-appellat. Wara xi zmien l-appellat partat din il-vettura ma vettura ohra w sahanitra zamm ammont ta' flus li thallas lilu bhala ekwiparazzjoni. L-istess rega' gara bl-ekwiparazzjoni li thallset meta din it-tieni vettura giet impartha ma ohra. Il-parti leza f' kull kaz baqa' b' xiber imnieher u ma ppercepixxa xejn minn dawn it-tliet transazzjonijiet li saru bi flusu w a skapitu tieghu. Certament li f' dawn it-transazzjonijiet ripetuti kondotti mill-appellat kien hemm il-figura ta' reat ta' appropriazzjoni indebita kontemplata fir-raba' imputazzjoni skond l-art. 293 tal-Kodici Kriminali dedotta kontra l-appellat u tar-reat kontinwat.

Apparti li t-transazzjonijiet fuq imsemmija kollha rrizultaw li saru kif johrog mix-xiehda ta' Reuben Azzopardi (fol. 65 et seq.), mill-att notarili ta' biegh tal-fond esebit, (fol. 74 et seq.) u mix-xiehda ta' Paul Muscat (Fol. 77 et seq.) u mhux kontestati mil-istess appellat, l-offerta li ghamel l-appellat fl-istqarrija tieghu ghandha titqies bhala l-**prova regina** tal-htija tieghu fir-rigward tar-raba' imputazzjoni.

Di fatti, ghad-domanda tal-Ispettur Cordina :-

"Issa jidher li l-Mazda li suppost kellu jgawdi minnha Rene' (il-parti civile) int qbadt u bieghhejtha w cahhaddthu minnha. X' ser taghmel dwar dan?"

l-appellat wiegeb:-

"Lest li nhallsu lura d-LM9000 tal-karozza. Jien ma nistax intihomlu f' dagga izda bil-mod bil-pagamenti."

Din, fil-fehma ta' din il-Qorti, tikkostitwixxi l-akbar ammissjoni li seta' jaghmel l-appellat li hu kien apprja ruhu mill-karozza Mazda li suppost kienet inghatat lill-parti leza minn Reuben Azzopardi bhala parti mill-prezz "in

kind" tal-biegh tal-fond 118, Triq Zerafa, Marsa. Ma hemm xejn ironiku f' dan. Din hi ammissjoni skjaccanti w l-Ewwel Qorti jidher li ma afferatx il-portata taghha w konsegwentement iddecidiet manifestment b' mod zbaljat meta, nonostante din l-ammissjoni, lliberat lill-appellat minn din ir-raba' imputazzjoni.

Ghalhekk f' dan il-kaz l-apprezzament tal-fatti kien erronju w zbaljat b' mod lampanti w din il-Qorti trid bil-fors tiddisturba tali apprezzament ghaliex legalment u ragjonevolment ma jreggix.

Ghalhekk l-appell tal-Avukat Generali fuq is-sejbien ta' htija taht l-artikolu 293 jidher ben fondat u qed jigi milqugh.

Mhux l-istess pero' ghar-rigward tac-cirkostanzi agravvanti kontemplati fl-artikolu 294, ghaliex din il-Qorti mhux sodisfatta li jirrizultaw l-ipotesijiet kontemplati f' dan l-artikolu jew uhud minnhom. Fil-fehma ta' din il-Qorti l-fatt li l-appellat kien speci volontarjament indahal biex jghin lill-parte civile ghax dan kien dizabilitat ma jirrendihx necessarjament li f' dak li ghamel kien qed jagixxi "minhabba...l-kariga jew servizz tieghu" kif qed jipprospetta l-Avukat Generali, fir-rikors tal-appell.

Ghalhekk l-aggravju tal-Avukat Generali in kwantu jirrigwarda l-applikabilita' tal-artikolu 294 qed jigi respint.

Illi ghar-rigward tal-piena, din il-Qorti qieset il-fedina penali tal-appellat u tara li jkun aktar opportun li tapplika l-provvedimenti tal-artikolu 23A u 23H tal-Kodici Kriminali minnflok tapplika piena karcerarja effettiva, u dana fl-interess tal-istess Parte Civile.

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti tilqa' l-appell limitatament billi tirriforma s-sentenza appellata, billi tikkonfermaha in kwantu lliberat lill-appellat mill-ewwel, mit-tieni w mit-tielet imputazzjoni kif ukoll mill-aggravanti inkluz fir-raba imputazzjoni w cioe' "*minhabba l-kariga jew servizz tieghu, jew minhabba depozitu necessarju*" u tirrevokaha in kwantu ma sabitux hati w illiberatu mir-raba

imputazzjoni w minnflok wara li rat l-artikoli 293 u 18 tal-Kodici Kriminali, issib lill-appellat hati talli b' diversi atti maghmulin fi zmienijiet differenti li jiksru l-istess dispozizzjoni tal-ligi w li gew maghmulin b' rizoluzzjoni wahda, appropria ghalih is-somma ta' aktar minn elf lira maltin (LM1000) ekwivalenti ghall elfejn , tlitt mija w disgha w ghoxrin Ewro u seba' w tletin centezmu, (Ewro 2329.37c). Minn vettura bin-numru ta' registrazzjoni TFA 317 u minn vettura numru FBM 515, li gew fdati jew ikkunnsinnati lilu taht titolu li jgib l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnhom specifikat u dan ghad-detriment ta' Nazzareno Falzon, u tikkundannah ghall-piena ta' tmintax –il xahar prigunerija, b' dana li s-sentenza m' ghandhiex tibda' ssehh hlief jekk matul il-periodu ta' erba (4) snin mill-lum, l-appellat jikkommetti reat iehor li ghalih hemm piena ta' prigunerija. Inoltre, a tenur tal-artikolu 28H, din il-Qorti qed tordna w taghti direttiva li biha qed tobbliga lill-appellat li jirrestitwixxi lill-Nazzareno Falzon l-ammont ta' ghoxrin elf, disa' mija u erbgħa u sittin Ewro punt sitta u tletin centezmu tal-Ewro ekwivalenti ghal disat elef lira Maltin (Lm9,000) bhala kumpens għall-appropjazzjoni indebita li hu ikkommetta w dan fi zmien xahar mill-lum. Jekk l-appellat jonqos li jikkonforma ruhu ma din id-direttiva tal-hlas, din il-Qorti tirrizerva li, fuq rikors mahluf ta' Nazzareno Falzon, u wara li tisma' lill-partijiet skond il-ligi, tordna li din is-sentenza sospiza tibda ssehh.

Il-Qorti qed tispjega lill-appellat bi kliem car ir-responsabbiltajiet tieghu taht l-artikoli 28B u 28H.

Fl-ahharnett il-Qorti tigbed l-attenzjoni tar-Registratur għall-obbligi tieghu skond l-art. 28A (8) tal-Kodici Kriminali.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----